

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Druk nr 1044

Warszawa, 10 października 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do reprezentowania mojego stanowiska w toku prac nad projektem ustawy upoważniam Pana Aleksandra Marka Szczygło Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Pana Roberta Drabę Zastępcę Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Łączę wyrazy szacunku

(-) Lech Kaczyński

U S T A W A

z dnia

2006 r.

**o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie
Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego
oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego
oraz Służby Wywiadu Wojskowego**

Art. 1

W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 711) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 63 ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Komisja Likwidacyjna zapewnia członkom Komisji Weryfikacyjnej oraz Przewodniczącemu Komisji Weryfikacyjnej dostęp do wszelkich, łącznie z zawierającymi tajemnicę państwową, materiałów archiwalnych i operacyjnych, a także do innych dokumentów niezbędnych do weryfikacji oświadczeń, o których mowa w art. 67 ust. 1 i 3, oraz do sporządzenia raportu, o którym mowa w art. 70a ust. 1.

6. Po utworzeniu SKW i SWW dostęp do materiałów oraz dokumentów, o których mowa w ust. 5, zapewniają członkom Komisji Weryfikacyjnej oraz Przewodniczącemu Komisji Weryfikacyjnej Szef SKW i Szef SWW.”;

2) po art. 70 dodaje się art. 70a – 70c w brzmieniu:

„Art.70a.1. Przewodniczący Komisji Weryfikacyjnej, w terminie wyznaczonym przez Prezesa Rady Ministrów, sporządza Raport o działaniach żołnierzy i pracowników WSI oraz wojskowych jednostek organizacyjnych realizujących zadania

w zakresie wywiadu i kontrwywiadu wojskowego przed wejściem w życie ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o Wojskowych Służbach Informacyjnych, w zakresie określonym w art. 67 ust. 1 pkt 1 – 10 oraz o innych działaniach wykraczających poza sprawy obronności państwa i bezpieczeństwa Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „Raportem”.

2. Raport obejmuje również informacje:

- 1) o osobach współdziałających z żołnierzami i pracownikami WSI oraz wojskowych jednostek organizacyjnych realizujących zadania w zakresie wywiadu i kontrwywiadu wojskowego przed wejściem w życie ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o Wojskowych Służbach Informacyjnych prowadzącymi działania, o których mowa w ust. 1;
- 2) o osobach, które współdziałając z żołnierzami i pracownikami WSI oraz wojskowych jednostek organizacyjnych realizujących zadania w zakresie wywiadu i kontrwywiadu wojskowego przed wejściem w życie ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o Wojskowych Służbach Informacyjnych, nakłaniały do popełnienia czynów w zakresie działań, o których mowa w ust. 1, ułatwiały ich popełnienie lub poprzez uzależnienie od siebie polecały ich wykonanie
 - jeżeli osoby te wiedziały, przewidywały i godziły się na to lub mogły przewidzieć, że współuczestniczą w działaniach, o których mowa w ust. 1.

3. W Raporcie ujawnia się ponadto informacje o osobach zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w rozumieniu art. 2 ustawy o z dnia 31 lipca 1981 r.

o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz.U. Nr 20, poz. 101 z późn. zm.¹), które powzięły wiadomość o działaniach, o których mowa w ust. 1 i 2, i nie podjęły czynności zmierzających do zaprzestania takich działań.

Art. 70b.1. Szef SKW i Szef SWW są obowiązani do współdziałania z Przewodniczącym Komisji Weryfikacyjnej w zakresie sporządzania Raportu.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, formy i tryb współdziałania, o którym mowa w ust. 1, wskazując obowiązki Szefa SKW i Szefa SWW w tym zakresie.

Art.70c.1. Przewodniczący Komisji Weryfikacyjnej niezwłocznie przekazuje Raport Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów.

2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej przekazuje Raport Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Marszałkowi Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej podaje Raport do publicznej wiadomości, po zasięgnięciu opinii Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podaniu Raportu do publicznej wiadomości jest równoznaczne ze zniesieniem klauzuli tajności w rozumieniu art. 21 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443, z 1993 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 73, poz. 350, Nr 89, poz. 402, Nr 106, poz. 496 i Nr 139, poz. 647, z 1997 r. Nr 75, poz. 469 i Nr 133, poz. 883, z 1998 r. Nr 155, poz. 1016 i Nr 160, poz. 1065, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69 i Nr 48, poz. 552, z 2001 r. Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 214, poz. 1805 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 65, poz. 595, z 2004 r. Nr 33, poz. 285, Nr 116, poz. 1202, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2774 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417.

niejawnych (Dz.U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711).”.

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e

Reforma wojskowych służb specjalnych polegająca na likwidacji Wojskowych Służb Informacyjnych i zmianie ustrojowego usytuowania służb kontrwywiadu i wywiadu wojskowego nie będzie reformą pełną, jeśli obywatele Rzeczypospolitej Polskiej nie uzyskają możliwości poznania sprzecznych z interesem Państwa działań likwidowanych służb, w tym danych osób, które w przeszłości współdziałając ze służbami dobrowolnie wykonywały czynności wspomagające realizację pozaprawnych celów byłych służb specjalnych.

Podstawowym zadaniem Wojskowych Służb Informacyjnych była ochrona bezpieczeństwa potencjału obronnego Rzeczypospolitej Polskiej. Pomimo tak sprecyzowanego celu WSI często podejmowały działania, które z ochroną bezpieczeństwa nie miały nic wspólnego, a poprzez podejmowane próby wpływania na sferę polityczno-medialną mogły wprost takiemu bezpieczeństwu zagrozić. Celem podania do publicznej wiadomości przypadków działań wykraczających poza zakres ustawowych uprawnień WSI nie jest wyłącznie rozliczenie przeszłości, takim celem jest również uświadomienie opinii publicznej niebezpieczeństwa wynikającego z alienacji służb specjalnych i realizowania przez nie własnych (pozaprawnych) zamierzeń. Celem ujawnienia danych osób współdziałających dobrowolnie ze służbami w realizacji celów wykraczających poza ich właściwość, jest zamiar

powszechnego uświadomienia społeczeństwu zagrożenia jakie może spowodować dla prawidłowego funkcjonowania państwa odrzucenie elementarnych zasad etycznych przez osoby wykonujące zawody wymagające zaufania społecznego. Obecnie możliwość bezprawnej ingerencji służb specjalnych w sferę polityki, ekonomii oraz w sferę medialną jest niemożliwa wskutek przyjęcia przez Sejm w czerwcu 2006 r. pakietu ustaw tworzących od podstaw służby kontrwywiadu i wywiadu wojskowego. Nastąpiło oddzielenie struktur wywiadu od struktur odpowiedzialnych za wewnętrzną ochronę przed zagrożeniami dla obronności Państwa, bezpieczeństwa i zdolności bojowej Sił Zbrojnych RP, czyli skoncentrowano zadania wywiadowcze i kontrwywiadowcze w dwóch odrębnych, wyspecjalizowanych służbach państwowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej. Przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz.U. Nr 104, poz. 709) wprowadziły zakaz korzystania przez Służby z tajnej współpracy osób prowadzących działalność nadawczą, wydawniczą lub dziennikarską. Funkcjonariusz, który wbrew przepisom ustawy, podejmie tajną współpracę z osobą prowadzącą działalność nadawczą, wydawniczą lub dziennikarską popełni przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat. 8.

Mające podlegać ujawnieniu informacje zgromadzone przez Komisję Weryfikacyjną, o której mowa w art. 63 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz.U. Nr 104, poz. 711) mają charakter szczególny, tzn. są objęte klauzulą niejawności. Nie bez znaczenia jest również fakt, iż ustawy o służbach specjalnych zawierają przepisy zakazujące udzielania informacji o osobach udzielających pomocy oraz o szczegółowych formach i metodach wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych. Ujawnienie takich informacji może nastąpić na podstawie

szczególnej regulacji ustawowej wyłączającej stosowanie obowiązujących zakazów w przypadku spełnienia wymogów określonych przez ustawodawcę.

Przedkładany Sejmowi projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego określając tryb ujawnienia informacji dotyczących działalności Wojskowych Służb Informacyjnych oraz danych osób współdziałających ze służbami w określonym przez ustawę zakresie, ustanawia niezbędny kompromis pomiędzy wymogiem jawności, a potrzebą zabezpieczenia przed ujawnieniem danych chronionych we wszystkich państwach demokratycznych, w tym informacji o metodach i środkach stosowanych przez służby specjalne. Ujawnieniu podlegać będzie wyłącznie działalność sprzeczna z celem istnienia służb i wykraczająca poza zakres ustawowych uprawnień, zatem materia nie objęta szczególną ochroną właściwą dla informacji mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa państwa.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem dodawanego do ustawy art. 70a Komisja Weryfikacyjna, w terminie wyznaczonym przez Prezesa Rady Ministrów, sporządzi Raport o działalności zlikwidowanych służb wykraczającej poza sprawy obronności Państwa i bezpieczeństwa Sił Zbrojnych, ze szczególnym uwzględnieniem działań enumeratywnie wskazanych w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ... (Dz.U. Nr 104, poz. 711). Raport obejmie również informacje o osobach współdziałających ze służbami w realizacji pozaprawnych celów służb, w tym o osobach, które realizując takie cele nakłaniały osoby trzecie do popełnienia wskazanych w ustawie czynów, bądź ich popełnienie ułatwiały lub polecały.

W Raporcie ujawnione będą również informacje o osobach zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, które po uzyskaniu informacji

o niedozwolonych i wskazanych w ustawie przypadkach współdziałania ze służbami, nie podjęły czynności zmierzających do zakończenia takiej działalności.

Postanowienie o podaniu do publicznej wiadomości informacji o działaniach zlikwidowanych służb oraz informacji o wskazanych w ustawie osobach zostanie wydane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Postanowienie o podaniu do publicznej wiadomości Raportu, poprzedzone zasięgnięciem opinii Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu, będzie równoznaczne – w stosunku do informacji zawartych w raporcie – ze zniesieniem klauzuli niejawności w rozumieniu ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych.

Zakres przedmiotowy projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projektowana ustawa nie ma wpływu na budżet państwa i ze względu na zakres regulacji nie była poddana konsultacjom społecznym.